

toekomst met de jeugd

●
kwartaalrapportage
jeugdhulp
holland rijnlant
2017, kwartaal 2

oktober 2017 - redactie: A.M. van Essen, E. Hörchner (TWO Holland Rijnland)

Inhoud blz

1	Inleiding	1
----------	------------------	---

2	Samenvatting	3
----------	---------------------	---

3	Doelmatigheid van hulp: 'doen wat moet'	5
3.1	'Tellen'	5
3.1.1	Crisisinterventieteam	7

4	Processen	9
4.1	'Tellen'	9

5	Basiscijfers	13
5.1	Jeugd- en gezinsteams	13
5.2	Persoonsgebonden budget	14
5.3	Jeugdhulp zonder verblijf	15
5.3.1	Ambulante hulp op locatie aanbieder	17
5.3.2	Jeugdhulp in netwerk jeugdige	18
5.3.3	Daghulp op locatie aanbieder	19
5.4	Jeugdhulp met verblijf	20
5.4.1	Pleegzorg	22
5.4.2	Gezinsgericht verblijf	23
5.4.3	Gesloten plaatsing	24
5.4.4	Overig verblijf	26
5.5	Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	27
5.6	Jeugdbeschermingstafel	30
5.7	Jeugd Preventie Team	33

1 Inleiding

In deze kwartaalrapportage worden de trends en ontwikkelingen in de regio Holland Rijnland beschreven. Deze rapportage geeft daarmee inzicht in het gebruik van jeugdhulp in de gemeenten die de inkoop realiseren via Holland Rijnland.

De gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem kopen vanaf 1 januari 2017 zelf de jeugdhulp in. Uitzondering daarop zijn de gesloten jeugdhulp en het gedwongen kader (Jeugdbescherming en Jeugdreclassering). Voor deze onderdelen zijn in deze rapportage gegevens over deze twee gemeenten opgenomen. Een enkele keer bleek het lastig de cijfers te scheiden. Bij de tabellen en figuren waar dat het geval is, is dit expliciet aangegeven. In alle andere gevallen bevatten tabellen of figuren de cijfers van elf gemeenten.

Een groot deel van de cijfers in deze kwartaalrapportage wordt door de aanbieders rechtstreeks aangeleverd aan Tympaan. Zij maken hierbij gebruik van de data die zij ook aan het CBS aanleveren. De cijfers zijn een maand na het afsluiten van het kwartaal in een [dash-board](#) geplaatst. Voor het derde en vierde kwartaal verwachten we in groeiende mate gebruik te maken van de gegevens uit het berichtenverkeer, waardoor er minder aan de aanbieders hoeft te worden uitgevraagd.

We hebben ervoor gekozen deze rapportage sneller aan te leveren dan oorspronkelijk gepland. Dit op nadrukkelijk verzoek van de bestuurders in de regio. Dit heeft tot gevolg dat geen informatie is opgenomen uit de kwartaalgesprekken of gerapporteerd wordt over de transformatiedoelen en het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp. In de volgende kwartaalrapportage nemen we een weergave op van de gesprekken die in september en oktober zijn gevoerd met de aanbieders. In de rapportage over het derde kwartaal zal ook weer aandacht zijn voor de voortgang van de projecten van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp.

2 Samenvatting

Over de hele linie laten de cijfers zien dat er nog steeds een stijging is van het aantal cliënten dat een vorm van jeugdhulp ontvangt. De stijging is niet groot, maar wel gestaag. In het tweede kwartaal is te zien dat op enkele terreinen, waaronder de begeleiding in zijn algemeenheid en de begeleiding van jeugdigen met een verstandelijke beperking in het bijzonder, de budgetten krap zijn bemeten. De wachttijden nemen toe en aanbieders hanteren een cliëntenstop.

Ook in de GGZ, vooral bij enkele kleinere partijen, maar ook bij een grote lokale aanbieder, komen de budgetplafonds in zicht of zijn deze al bereikt. Alle partijen met een cliëntenstop kunnen gebruikmaken van het cliëntvolgend budget. Daarbij moeten zij wel de urgentie aangeven en zijn ze verplicht na te gaan of elders een vergelijkbaar aanbod is. Enkele vrijgevestigde GGZ-aanbieder hevelen budget over.

In de LVB-sector is sprake van een lichte groei van de vraag. Al eerder is gesignaleerd dat jeugdigen minder snel worden doorverwezen naar de WLZ en daardoor hulp binnen de Jeugdwet krijgen. In het derde kwartaal zal helder worden hoeveel cliënten de overgang maken van de WLZ naar de Jeugdwet.

De partijen die begeleiding bieden, kampen met budgettaire tekorten vanwege een toenemende vraag naar deze vorm van hulp. Deze groei vraagt nadere studie. Voor de nieuwe bekostiging (1 januari 2019) wordt begeleiding en het bijbehorende tarief opnieuw gedefinieerd. Daarbij is er aandacht voor welke begeleiding onder de Jeugdwet valt en wat bij het onderwijs hoort.

3 Doelmatigheid van hulp: 'doen wat moet'

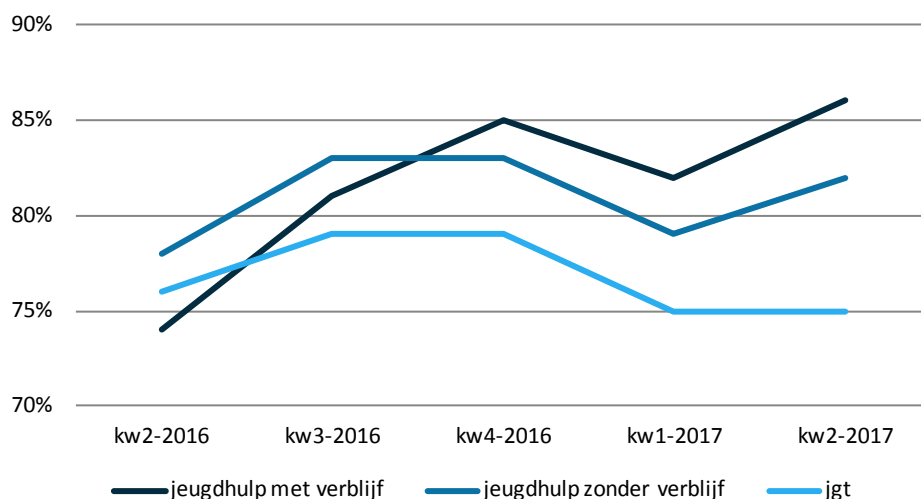
3.1 'Tellen'

Het is belangrijk dat jeugdigen passende hulp krijgen. Niet te zwaar en niet te licht. Met de huidige beschikbare data zijn twee indicatoren door de tijd heen te volgen.

- Hoeveel gestarte jeugdhulptrajecten worden afgesloten omdat de doelen die vooraf gesteld zijn, zijn gehaald?
- Hoe vaak ontstaat een crisissituatie waardoor met spoed gehandeld moet worden?

Hoe hoger de eerste indicator hoe vaker doelmatige hulp is ingezet, hoe lager de tweede indicator hoe beter tijdige en doelmatige hulp is ingeschakeld.

Figuur 1 Percentage trajecten jeugdhulp en JGT dat volgens plan wordt afgesloten¹

¹ Van een gedeelte van de afgesloten trajecten over de hele periode is de uitkomst van de hulp onbekend (zorg met verblijf: ongeveer 10% en zorg zonder verblijf ongeveer 3%). Cijfers zijn zonder de trajecten uit Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem.

Figuur 1 laat zien dat trajecten jeugdhulp met verblijf het vaakst succesvol worden afgesloten. Bij de hulp die door de Jeugd- en Gezinstteams (JGT) wordt geleverd is in 2015 en begin 2016 een duidelijke toename te zien in het aantal trajecten dat volgens plan wordt afgesloten. Het aantal trajecten dat volgens plan wordt afgesloten daalt licht sinds eind 2016. Hiervoor is geen oorzaak aan te wijzen. Bij de specialistische hulp treedt een stabilisatie op na een kleine daling in het eerste kwartaal.

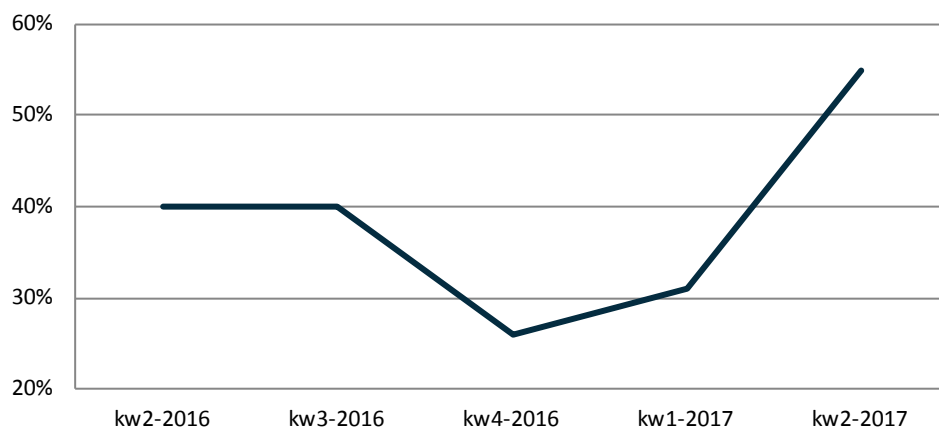
In de jeugdhulp zonder verblijf is onderscheid te maken tussen aanbieders die zich richten op jeugd-GGZ, begeleiding en opvang voor LVB, jeugd- en opvoedhulp en dyslexiezorg. Bij het beoordelen van de doelmatigheid valt op dat hulp door LVB-aanbieders in 2016 het minst vaak volgens plan wordt afgesloten (62%, exclusieve trajecten waarvan de uitkomst

onbekend is). In het tweede kwartaal 2017 is het aantal trajecten dat volgens plan is afgesloten 77%. Dyslexiezorg wordt het meest volgens plan afgesloten (2016 92% en tweede kwartaal 2017 97%). Wanneer een traject voortijdig wordt afgesloten is dit over het algemeen in overeenstemming tussen aanbieder en cliënt of vanwege externe omstandigheden, bijvoorbeeld verhuizing naar buiten de regio. Slechts een heel klein percentage wordt eenzijdig door de cliënt afgesloten.

Het aantal crisissituaties kan op dit moment alleen worden gemeten door te kijken hoe vaak aanbieders een traject starten/registreren onder opgave perspectief 'stabilisatie van een crisissituatie'. In de regel kan als crisis worden gezien elke situatie waarbij de veiligheid van kind en/of gezinsleden onmiddellijk gevaar loopt waardoor acute de-escalatie noodzakelijk is. Wat spoed of urgent is, slaat op situaties waarbij de inschatting is dat spoedige inzorgneming noodzakelijk is om crisissen te voorkomen dan wel om snelle escalatie naar zwaardere zorgvormen te vermijden. Het is niet te achterhalen of de diverse aanbieders deze, algemene definitie op dezelfde wijze toepassen.

In figuur 2 is te zien dat het aantal plaatsingen om een crisissituatie te stabiliseren eind 2016 afneemt, maar in de eerste helft van 2017 weer stijgt. Dit betreft het aandeel trajecten ter stabilisatie van een crisissituatie gerelateerd aan het totaal aantal gestarte trajecten. In absolute aantallen is het aantal 'crisis'-trajecten met twee toegenomen (tabel 1). In het tweede kwartaal zijn er vooral ambulante trajecten gestart vanwege stabilisatie crisissituatie en minder trajecten met verblijf in vergelijking met het eerste kwartaal van 2017.

Figuur 2 Percentage trajecten dat gestart is met perspectief 'stabilisatie crisissituatie'

Tabel 1 Aantal trajecten dat is gestart om een crisissituatie te stabiliseren in 2016 en 2017, uitgesplitst naar hulpvorm en soort organisatie

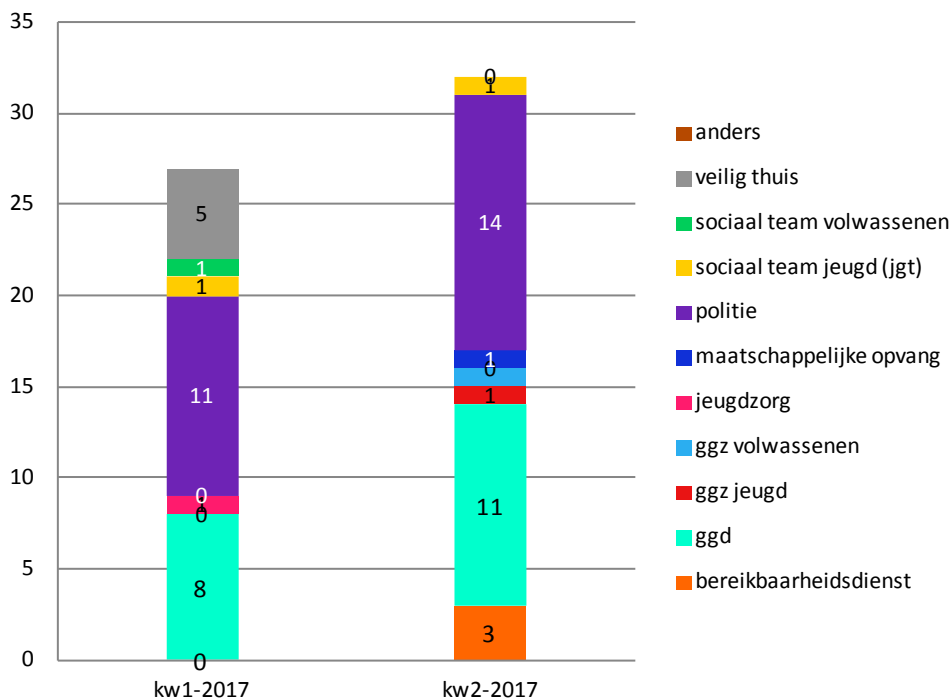
soort organisatie	hulpvorm	2016			2017	
		kw2	kw3	kw4	kw1	kw2
begeleiding jeugd met beperking	(overig) verblijf	2				2
ggz	ambulante hulp op locatie aanbieder	14	9	8	9	17
	(overig) verblijf	10	8	5	16	8
jeugd- en opvoedhulp	gezinsgericht			1	2	4
	jeugdhulp in netwerk jeugdige	15	22	18	27	23
	(overig) verblijf	10	8	5	16	8
	pleegzorg	2	1	2	1	3
totaal		43	40	34	55	57

3.1.1 Crisisinterventieteam

Bij gezinnen met een crisissituatie waar nog geen hulpverlening actief is of bij crisissen die zich buiten kantoor tijd aandieneren, wordt het Crisisinterventieteam (CIT) ingezet. In het eerste halfjaar zijn er 62 zaken behandeld. Daarvan zijn er op 11 september 61 afgerond. 48% heeft een doorlooptijd van korter dan vier weken. Figuur 3 laat zien dat de meeste meldingen afkomstig zijn van de politie en de GGD en dat het aantal zaken in het tweede kwartaal wat hoger ligt dan in het eerste kwartaal.

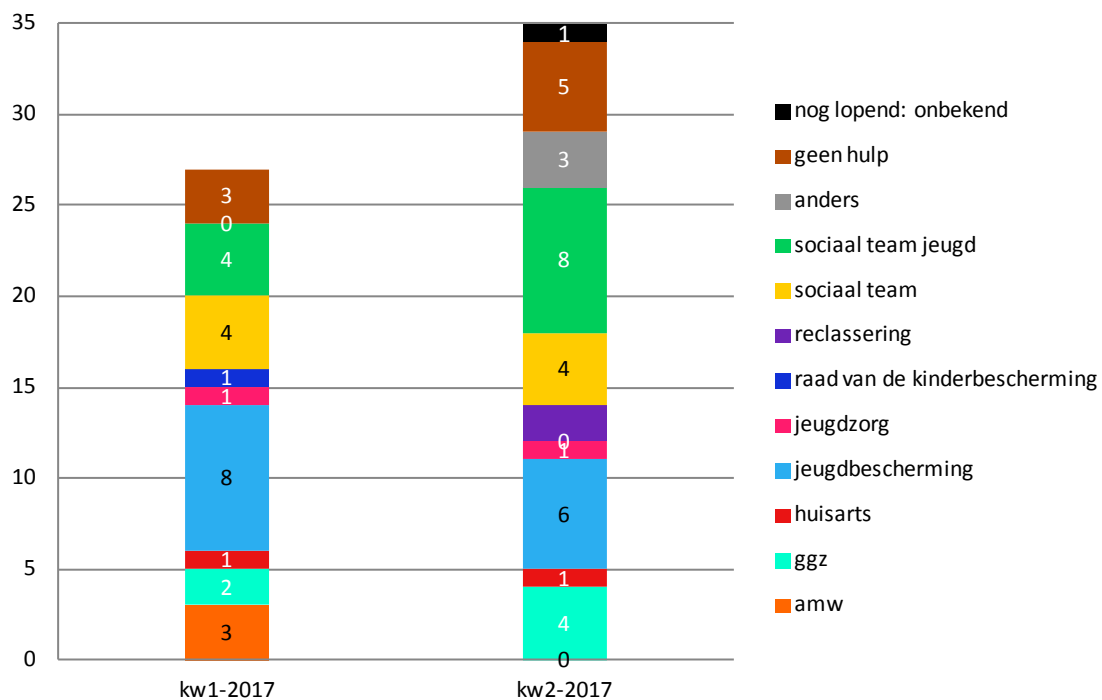
De meeste zaken stromen uit richting andere hulp of dwang. Ongeveer 13% is niet verwezen naar ander aanbod (figuur 4).

Figuur 3 Meldingen bij het CIT in Holland Rijnland¹

¹ Inclusief Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem.

Figuur 4 Uitstroom CIT per kwartaal

4 Processen

4.1 'Tellen'

Het is van belang dat jeugdigen die hulp nodig hebben deze tijdig krijgen en dat trajecten niet onnodig lang duren. Hiervoor is een aantal indicatoren bepaald:

- het aantal aanbieders met een opnamestop;
- het aantal jeugdigen dat op de laatste dag van het kwartaal meer dan acht weken wacht tot het starten van hulp;
- de gemiddelde tijd tussen de aanmelddatum en de startdatum van hulp aan cliënten;
- de looptijd van trajecten die zijn afgesloten.

Tabel 2 Aanbieders met een opnamestop in het tweede kwartaal 2017

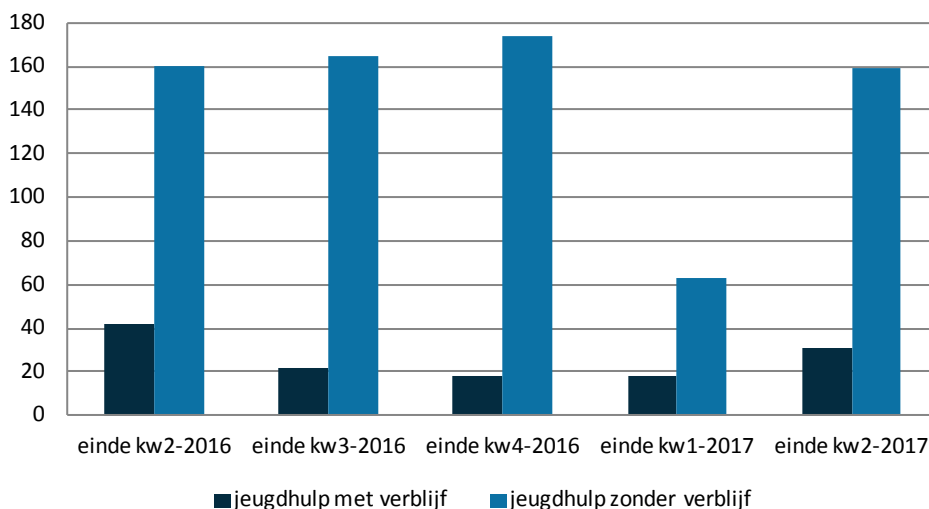
soort jeugdhulp	aanbieders
ambulante hulp op locatie aanbieder	inzowijds (geleide instroom), de merelfoundation, mood, prodeba, yoep, pep wantveld, diverse vrijgevestigden
daghulp op locatie aanbieder	's-heerenloo, gemiva, het raamwerk
ambulante hulp in netwerk jeugdige	prodeba, 's-heerenloo, gemiva, het raamwerk
pleegzorg	wsg
gezinsgericht verblijf	's heerenloo
overig verblijf	's-heerenloo, gemiva

Al vanaf het begin van het jaar geven diverse aanbieders aan dat zij een tekort verwachten in de loop van het jaar. Tabel 2 laat zien dat in het tweede kwartaal 2017 een aantal aanbieders inderdaad een opnamestop hebben. Het betreft voor een belangrijk deel LVB-aanbieders. Enkele aanbieders kampen met een tekort aan budget om de cliënten aan wie zij op dit moment hulp verlenen te bekostigen.

Een aantal aanbieders heeft in meer of mindere mate een wachtlijst en een lange wachttijd. De oorzaken daarvan zijn divers. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van gebrek aan capaciteit, tekort aan budget, of de jeugd-GGZ heeft een tekort aan gespecialiseerde hulpverleners. Het aantal kinder- en jeugdpsychiaters bijvoorbeeld dat jaarlijks wordt opgeleid is onvoldoende en soms is het een combinatie van factoren.

PEP Wantveld (GGZ) en Cardea (jeugd- en opvoedhulp) hebben de langste wachtlijsten op 30 juni 2017 voor jeugdhulp zonder verblijf. Respectievelijk 62 en 51 wachtenden. Jeugdigen die al langer dan acht weken wachten op een plek voor jeugdhulp met verblijf doen dit vooral bij jeugd- en opvoedhulpaanbieders: Horizon (17) en Cardea (10). In veel van de gevallen zal het gaan om jeugdigen die ondertussen al wel andere ondersteuning ontvangen. Soms betreft het ook jeugdigen die 'vrijwillig' wachten op een plaats bij een specifieke voorziening. Het aantal wachtenden op jeugdhulp met verblijf ligt lager dan in het tweede 2016. Het aantal wachtenden op jeugdhulp zonder verblijf ligt voor het tweede kwartaal in beide jaren gelijk.

Figuur 5 Aantal jeugdigen op de wachtlijst¹

¹ Aantal jeugdigen op de wachtlijst is inclusief jeugdigen uit Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem. Deze cijfers zijn namelijk altijd op regionaal niveau opgevraagd.

Van een gedeelte van de jeugdigen dat op dit moment jeugdhulp krijgt, is bekend hoe lang ze gewacht hebben op deze hulp. Over het afgelopen jaar bezien treden de langste wachttijden op bij gezinsgericht verblijf en daghulp op de locatie van een aanbieder. Gezinsgericht verblijf bootst de gezinssituatie na, maar is geen pleegzorg. Voorbeelden zijn een gezinsvervangend tehuis, gezinshuizen of overnachten in logeerhuizen of op zorgboerderijen. Daghulp is hulp die minimaal een dagdeel per keer duurt en plaatsvindt op de locatie van de aanbieder. Voorbeelden zijn dagbesteding, dagstructurering, multidisciplinaire dagbehandeling of dagbehandeling in de GGZ. Dat jeugdigen vooral op deze vormen van hulp wachten is in lijn met de eerdere indicatoren die laten zien dat wachtlijsten en -tijden met name voorkomen bij aanbieders jeugd- en opvoedhulp en de opnamestop, bij LVB-aanbieders. Het betreft hier ook vrijwillige wachttijd. Jeugdigen zijn bereid te wachten op een plek in de door hen gewenste voorziening.

In het tweede kwartaal 2017 is de wachttijd voor jeugdigen die wachten op ambulante hulp toegenomen. Het betreft trajecten ambulante hulp op locatie aanbieder, vooral GGZ-trajecten en dyslexiezorg. Maar ook de wachttijd voor hulp in het netwerk van de jeugdige is iets toegenomen. Dit is voornamelijk begeleiding door LVB-aanbieders of ambulante hulp bij gezinnen door aanbieders jeugd- en opvoedhulp.

De overgrote meerderheid van jeugdigen start binnen acht weken met jeugdhulp. De JGT's kennen nauwelijks jeugdigen die langer dan acht weken wachten. Dit ligt in lijn met de visie van Holland Rijnland op de JGT's.

Tabel 3 Percentage gestarte cliënten per kwartaal dat meer dan acht weken¹ heeft gewacht totdat de zorg is gestart^{2,3}

	2016			2017	
	kw2	kw3	kw4	kw1	kw2
ambulante hulp op locatie aanbieder	26	31	19	19	29
daghulp op locatie aanbieder	62	53	18	17	33
hulp in netwerk jeugdige	13	35	28	20	29
pleegzorg	0	67	0	0	-
gezinsgericht	46	35	28	27	23
gesloten plaatsing	0	0	-	-	-
overig verblijf	22	25	10	3	5
jgt	2	2	2	2	2

¹ Het aantal jeugdigen dat meer dan acht weken wacht, wordt licht overschat doordat een aantal aanbieders de startdatum van de zorg aanpassen aan de nieuwe DBC. De aanmelddatum wordt dan niet altijd aangepast, waardoor een jeugdige een lange wachttijd lijkt te hebben gehad.

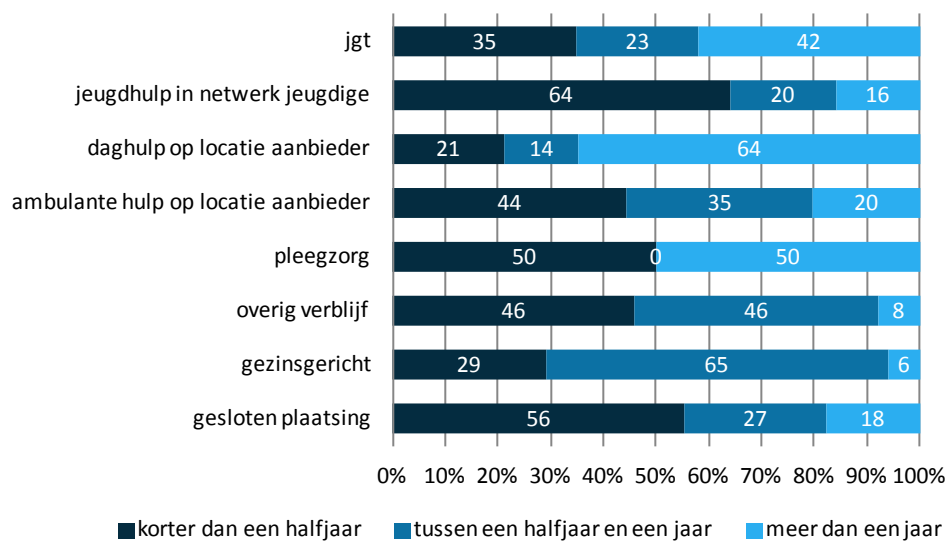
² Dit is alleen bepaald over het aantal gestarte trajecten waarvan ook een aanmelddatum bekend is. Sommige hulpvormen hebben een heel klein aantal starters per kwartaal waardoor de percentages vertekenen.

³ Cijfers over 2016 zijn inclusief trajecten gestart in Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem.

Figuur 6 laat zien dat lichtere vormen van ‘ambulante hulp op locatie aanbieder’ in ongeveer de helft van de gevallen binnen een halfjaar worden afgesloten. Bij het JGT wordt ongeveer 35% van het aantal trajecten binnen een half jaar afgesloten. Dit is minder dan in het eerste kwartaal waar nog ongeveer de helft binnen een halfjaar werd afgesloten. De langere looptijd bij de JGT’s wordt voor een deel veroorzaakt door het huidige registratiesysteem waarbij dossiers, onder andere bij de zogeheten ‘vinger aan de pols zaken’, open blijven staan. Het JGT registreert niet de aard van de trajecten, dus nader cijfermatig inzicht is niet te geven.

Het is beleid dat een gesloten plaatsing, als onderdeel van een traject, gemiddeld zes maanden duurt. Gesloten plaatsingen vinden plaats met een machtiging gesloten jeugdhulp kinderrechter of een machtiging BOPZ. In de meeste gevallen wordt gesloten jeugdhulp vanuit een jeugdbeschermingsmaatregel geïnitieerd. Het komt voor dat een gesloten plaatsing zonder jeugdbeschermingsmaatregel plaatsvindt. Dit wordt een vrijwillige plaatsing genoemd.

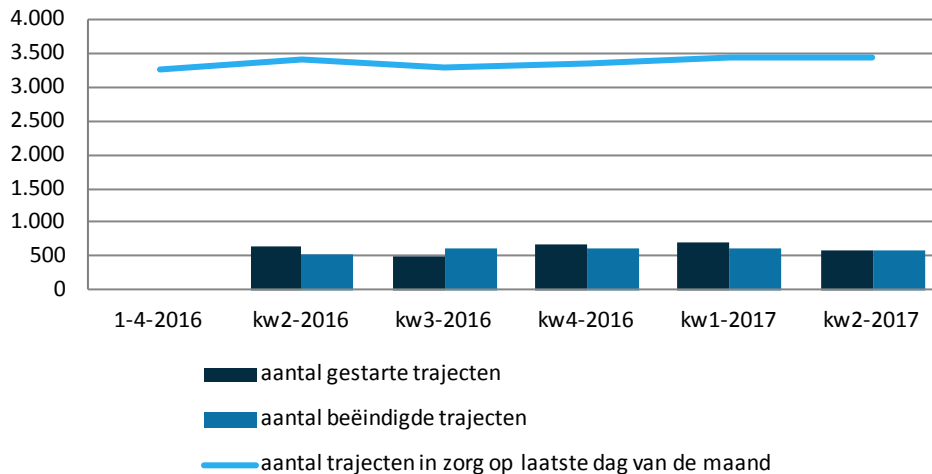
Figuur 6 Looptijd van afgesloten trajecten in het tweede kwartaal 2017

5 Basiscijfers

5.1 Jeugd- en gezinsteams

Figuur 7 Aantal trajecten bij JGT's in Holland Rijnland (gestart, beëindigd en in zorg)

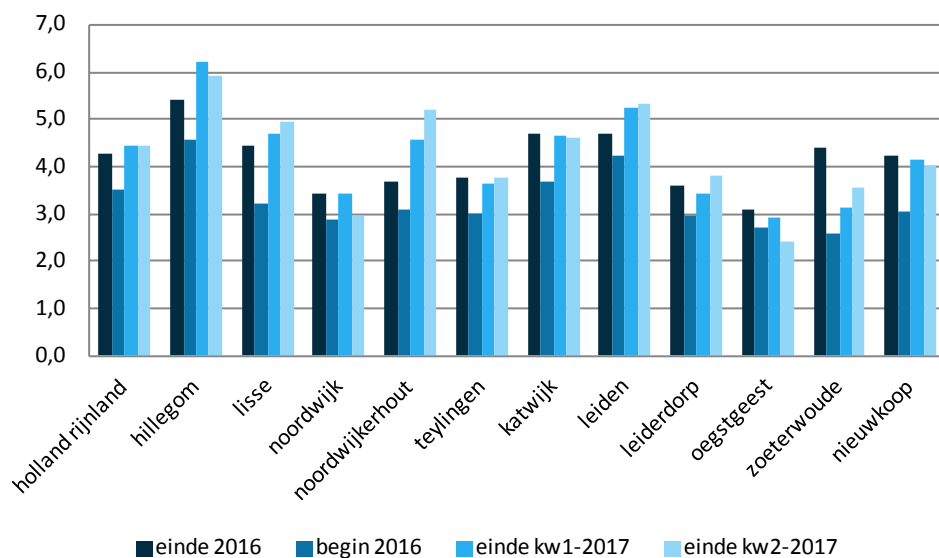
Het aantal trajecten bij de JGT's is vrijwel stabiel. In het tweede kwartaal 2017 werden net zoveel trajecten gestart als afgesloten.

De coöperatie JGT is nog niet in staat een nadere specificatie van de diverse vormen van ondersteuning door het JGT te geven. De inzet varieert van 1-regisseur-1-gezin-1-plan bij multiprobleemgezinnen, beoordelen aanvragen PGB's, begeleiding bij (ernstige) opvoedproblemen, 'vinger aan de pols' contacten bij casussen die worden afgeschaald door bijvoorbeeld een GI, (gecompliceerde) echtscheidingsproblematiek et cetera. Daarnaast geven sommige JGT'ers groepstrainingen aan kinderen, verzorgen consultaties aan scholen, overleggen met ketenpartners, nemen deel aan voorlichtingsbijeenkomsten et cetera. Op dit moment is het niet mogelijk een nadere analyse te geven van de precieze tijdsbesteding, omdat de ICT-omgeving van de JGT's hier nog onvoldoende op toegerust is. De verwachting is dat het systeem van de Coöperatie JGT aan het eind van het jaar wel de gegevens kan opleveren.

De gemeenten hebben naar aanleiding van de eerste kwartaalrapportage van de Coöperatie JGT vragen gesteld over meer duiding, welke vormen van hulp de JGT's bieden en een nadere analyse van de cijfers. De Coöperatie JGT heeft aangegeven dat zij in de komende periode meer inzicht zullen geven.

Aan het eind van het eerste kwartaal 2017 en het tweede kwartaal 2017 zijn in de hele regio 4,5 trajecten bij het JGT per 100 jeugdigen. Hillegom heeft verhoudingsgewijs de meeste trajecten (5,9 per 100 jeugdigen) en Oegstgeest de minste (2,4 per 100 jeugdigen). In Noordwijkerhout is het aantal trajecten in de eerste helft van 2017 het meest toegenomen. In Oegstgeest is een afname van het aantal trajecten zichtbaar.

Figuur 8 Aantal trajecten bij het JGT per 100 jeugdigen 0-17 jaar

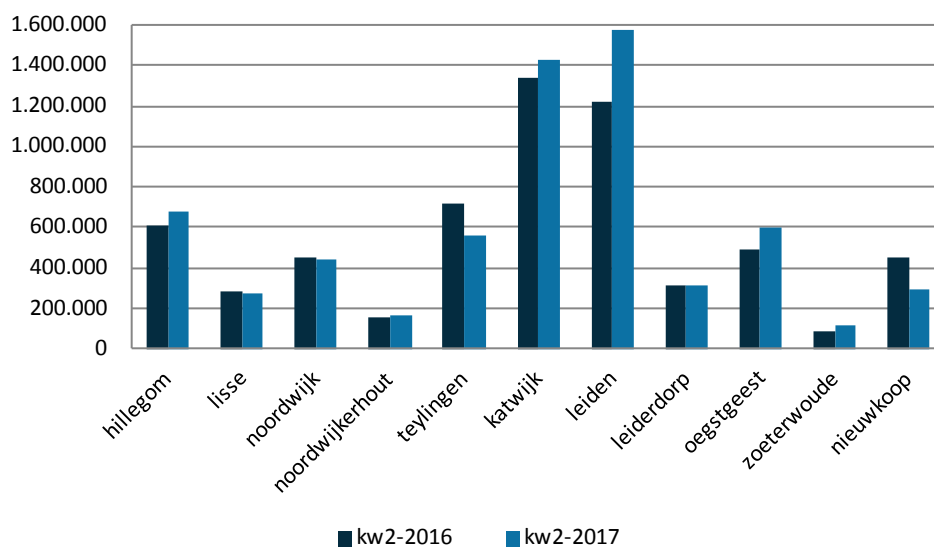
5.2 Persoonsgebonden budget

Een klein gedeelte van de jeugdigen/ouders regelt zelf hulp met een PGB. De JGT's behandelen de aanvragen voor de PGB's. In het eerste kwartaal 2017 zijn 23 nieuwe PGB's gestart. In het tweede kwartaal van 2017 is dit met 45 bijna een verdubbeling. De gegevens op peildatum laten zien dat het totaal aantal PGB's niet sterk toeneemt. Er is alleen een duidelijke toename te zien in Katwijk en Lisse. In veel gemeenten is sprake van afname van PGB's. Figuur 9 laat zien welke kosten gemoed zijn met de PGB's. Er is gekozen te vergelijken hoeveel budget er beschikt stond voor het gehele jaar voor cliënten die aan het einde van het tweede kwartaal in zorg waren. Gemeenten betalen uiteindelijk alleen het bedrag wat daadwerkelijk door cliënten wordt besteed.

Tabel 4 Aantal jeugdigen met PGB

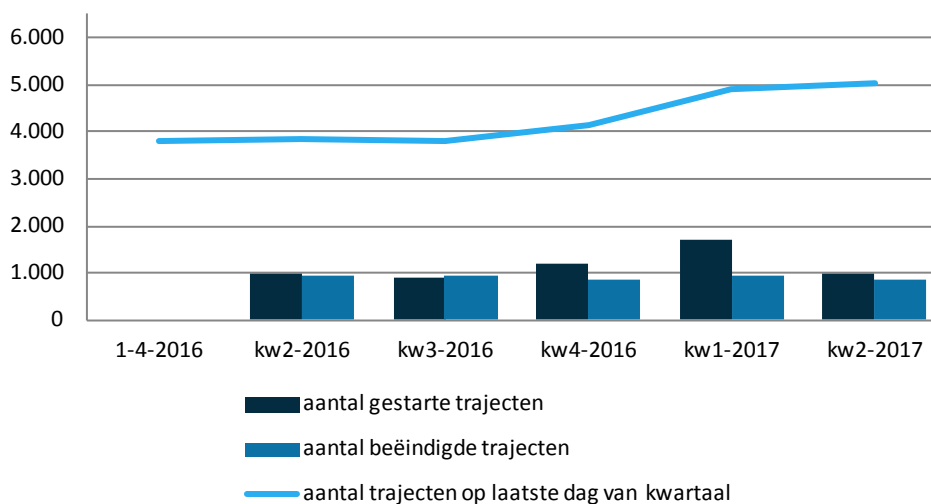
gemeente	totaal aantal jeugdigen met pgb					
	nieuwe pgb's kw2-2017	1-1-2016	1-7-2016	1-1-2017	1-4-2017	30-06-2017
hillegom	3	32	27	30	31	30
katwijk	14	84	93	89	96	104
leiden	16	108	100	107	105	108
leiderdorp	2	35	26	27	27	29
lisse	5	23	20	22	25	30
nieuwkoop	6	41	41	41	50	60
noordwijk	1	40	32	32	33	33
noordwijkerhout	0	18	13	13	17	17
oegstgeest	2	30	30	32	36	38
teylingen	5	53	45	38	37	38
zoeterwoude	0	7	7	8	10	10
holland rijnlant	54	471	434	439	465	504

Figuur 9 Budget beschikbaar (tot het einde van het jaar) voor PGB's einde tweede kwartaal

5.3 Jeugdhulp zonder verblijf

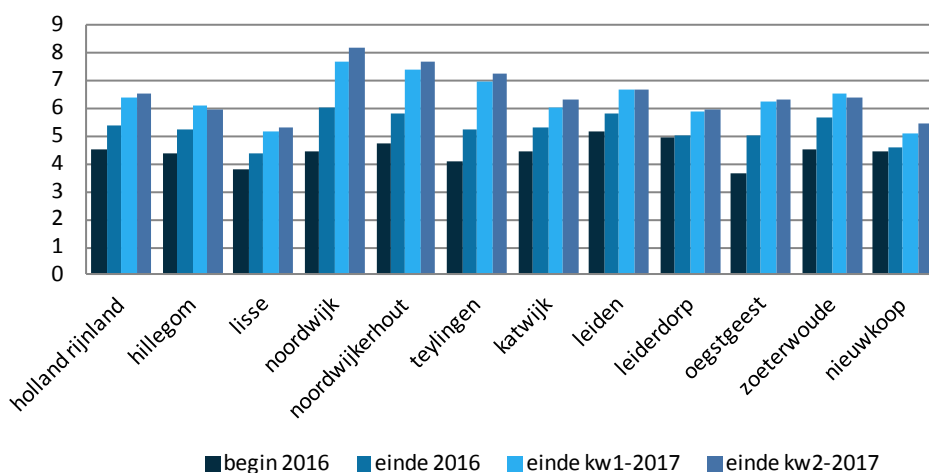
Figuur 10 Jeugdhulp zonder verblijf in Holland Rijnland

Het aantal gestarte trajecten in het tweede kwartaal 2017 ligt weer meer in lijn met het aantal aanmeldingen in de voorgaande kwartalen, met uitzondering van het eerste kwartaal 2017.

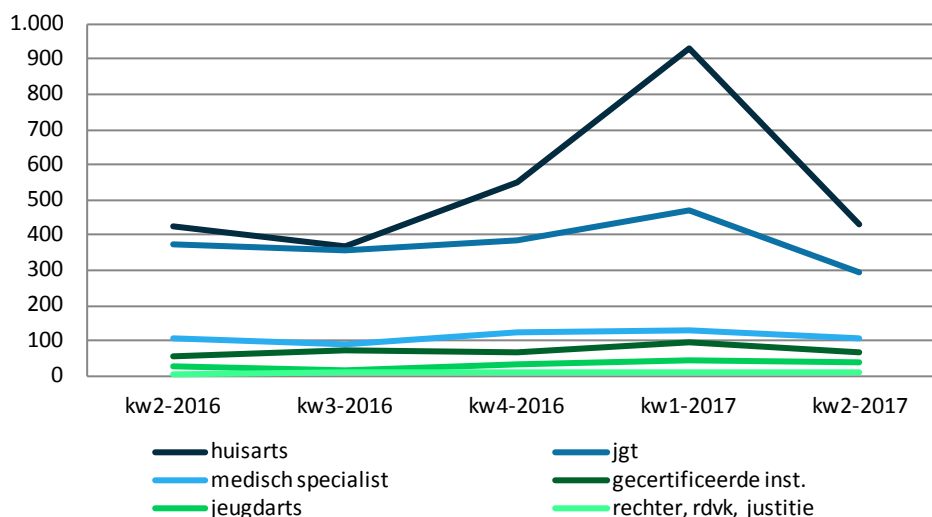
Het aantal afgesloten trajecten ligt wat lager, waardoor er nog steeds een groei is van het aantal trajecten.

Figuur 11 Jeugdhulp zonder verblijf: aantal trajecten per 100 0-17-jarigen in zorg

De trend die de afzonderlijke gemeenten laten zien bij jeugdhulp zonder verblijf is niet altijd gelijk aan de trend die plaatsvindt bij JGT's. In sommige gemeenten daalt het aantal trajecten bij de JGT's, terwijl het aantal specialistische trajecten stijgt. Noordwijk laat een hele sterke stijging zien. Dit komt door een aanbieder die in 2016 nog niet werd uitgevraagd. Het gaat om een aanbieder die veel kinderen voor ADHD-medicatiecontrole in de praktijk heeft. Dit laat ook zien dat andere gemeenten een kleine onderrapportage kunnen hebben omdat een groot deel van de kleinere aanbieders¹, waaronder veel vrijgevestigden, niet wordt uitgevraagd. Op het moment dat de kwartaalrapportages worden gebaseerd op de gegevens uit het berichtenverkeer, zal een nauwkeuriger beeld per gemeente kunnen worden gepresenteerd.

Figuur 12 Aantal gestarte trajecten naar verwijzer

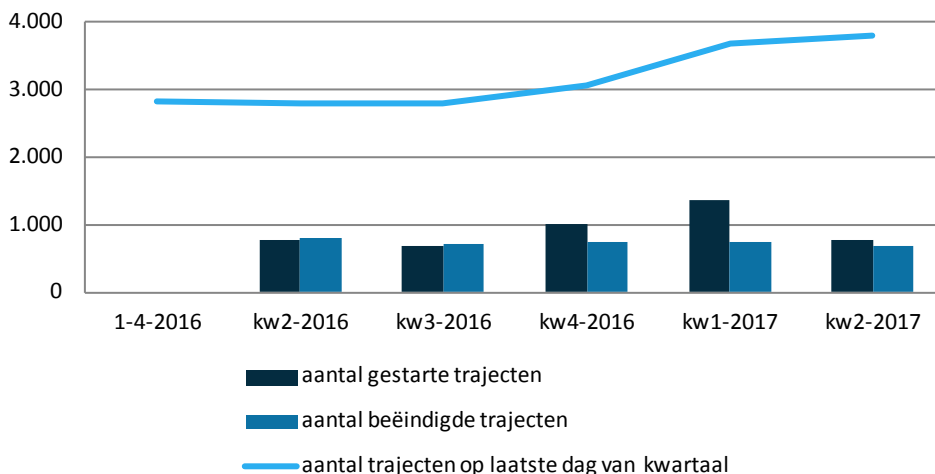
¹ Aanbieders met een budget onder de € 100.000,00 vragen wij niet uit.

De piek van de verwijzingen door huisartsen in het eerste kwartaal komt door het hoge aantal GGZ-trajecten dat een startdatum heeft in het eerste kwartaal. Dit is een gevolg van het feit dat veel trajecten in januari 2015 zijn opgestart en dat na 365 dagen een vervolgtraject wordt gestart. Dit werd ook al zichtbaar in december 2016, toen een flink aantal DBC's werd afgesloten en weer opgestart vanwege het schrikkeljaar. Het aantal verwijzingen in het tweede kwartaal is vergelijkbaar met de kwartalen van 2016. Huisartsen verwijzen vrijwel exclusief naar de GGZ. In het eerste kwartaal 2017 is 97% van de verwijzingen door huisartsen voor GGZ-zorg en in het tweede kwartaal 90%. In totaal werd 63% van de gestarte GGZ-trajecten verwezen door de huisarts.

Het aantal verwijzingen door de JGT's ligt in werkelijkheid lager. Aanbieders dyslexiezorg geven namelijk vaak JGT als verwijzer op in plaats van de school. Landelijk kan de school geen verwijzer zijn van jeugdhulp, waardoor ze dit in het CBS-format niet kwijt kunnen. In deze regio geldt een andere afspraak. Ook dit cijfer wordt nauwkeuriger wanneer wij rapporteren vanuit het GGK.

5.3.1 Ambulante hulp op locatie aanbieder

Figuur 13 Jeugdhulp zonder verblijf: ambulante hulp op locatie aanbieder

Aangezien 'ambulante hulp op locatie aanbieder' voor het grootste gedeelte wordt uitgevoerd door GGZ-aanbieders, is hier ook heel duidelijk terug te zien dat het aantal trajecten in het eerste kwartaal 2017 is toegenomen. De instroom in het tweede kwartaal 2017 ligt weer op het niveau van 2016. De vraag naar deze vorm van hulp blijft echter wel toenemen.

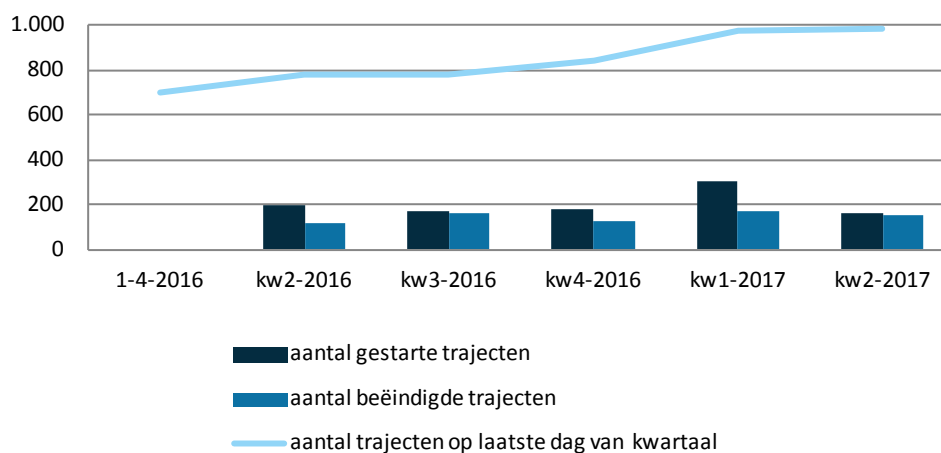
LTA betreft trajecten die worden uitgevoerd door hoogspecialistische instellingen. In deze cijfers zijn alleen aantallen van aanbieders buiten de regio opgenomen. Binnen de regio bieden Rivierduinen, Curium en Horizon ook LTA-zorg. Deze cijfers zitten echter in de andere categorieën. Een van de aanbieders is Centrum '45. Dit is een expertisecentrum voor PTSS-behandeling na oorlogstrauma's. Bijna alle trajecten LTA in Katwijk worden uitgevoerd door deze aanbieder. Hier lijkt een correlatie tussen de vraag naar deze specialistische hulp en het feit dat hier een AZC is gevestigd.

Tabel 5 Aantal trajecten ambulante hulp op locatie aanbieder op 30 juni 2017 naar type aanbieder

gemeente	begeleiding jeugdigen met een beperking	dyslexiezorg	ggz	jeugd- en opvoedhulp	lta
hillegom	2	31	150	5	3
katwijk	25	78	517	30	20
leiden	31	122	722	65	15
leiderdorp	8	39	168	20	5
lisse	2	17	146	7	2
nieuwkoop	10	53	155	13	2
noordwijk	2	27	282	8	1
noordwijkerhout	4	10	174	4	2
oegstgeest	13	24	210	8	8
teylingen	12	39	370	16	6
zoeterwoude	2	16	60	4	
holland rijnlant	111	456	2954	180	64

5.3.2 Jeugdhulp in netwerk jeugdige

Figuur 14 Jeugdhulp zonder verblijf: jeugdhulp in netwerk jeugdige

Voor jeugdhulp in netwerk jeugdige geldt dat ook in het vierde kwartaal 2016 een stijging te zien was in het aantal lopende trajecten. Deze stijging zet door in het eerste kwartaal 2017, maar in het tweede kwartaal 2017 is er geen stijging meer. Bijna alle trajecten (90%) in het tweede kwartaal 2017 zijn gestart door Cardea. Dit heeft zeer waarschijnlijk te maken met de opnamestops bij veel LVB-aanbieders. In totaal lopen er net zoveel trajecten bij LVB-aanbieders als bij aanbieders jeugd- en opvoedhulp. De trajecten bij LVB-aanbieders duren gemiddeld langer. Bij jeugd- en opvoedhulp loopt 73% van de trajecten korter dan een halfjaar, bij LVB loopt een traject in 75% van de gevallen langer dan een jaar.

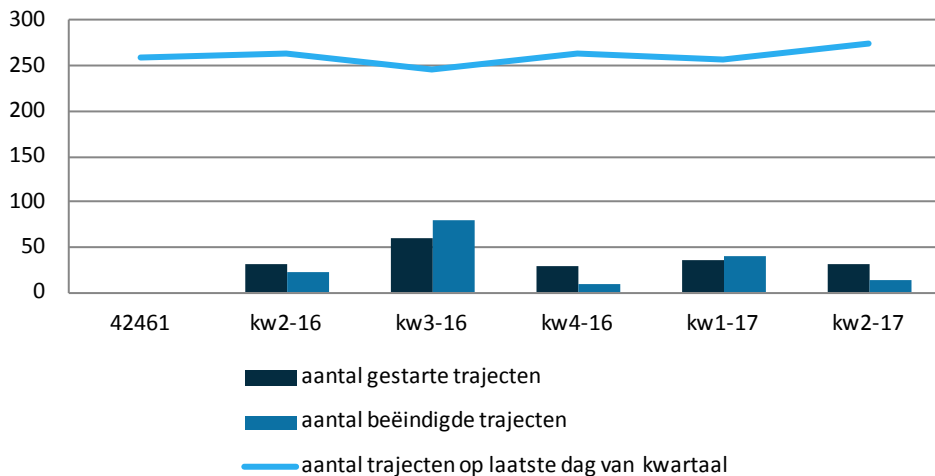

Tabel 6 Aantal trajecten jeugdhulp in netwerk jeugdige op 30 juni 2017 naar type aanbieder

gemeente	begeleiding jeugdigen met een beperking	ggz	jeugd- en opvoedhulp
hillegom	17	2	29
katwijk	96		93
leiden	158	9	142
leiderdorp	27	1	43
lisse	25		24
nieuwkoop	30	3	29
noordwijk	29		15
noordwijkerhout	21		17
oegstgeest	30		28
teylingen	59	2	40
zoeterwoude	7		9
holland rijnlant	499	17	469

5.3.3 Daghulp op locatie aanbieder

Figuur 15 Jeugdhulp zonder verblijf: daghulp op locatie aanbieder

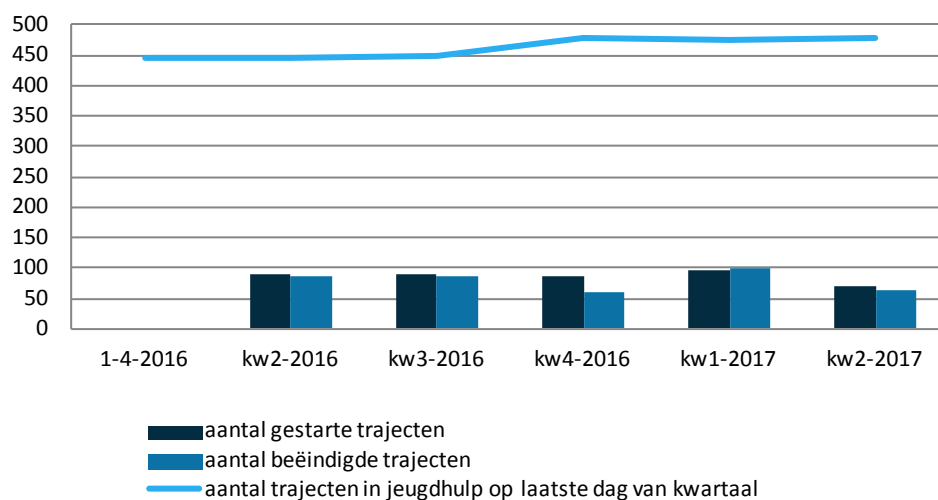
Over het algemeen is het gebruik van daghulp relatief stabiel. Wat wel opvalt in het tweede kwartaal is dat het aantal afsluitingen relatief laag is. Het totaal aantal jeugdigen in zorg is daarom het hoogst van het afgelopen jaar. Er zijn maar drie trajecten afgesloten bij de LVB-aanbieders. Bij de aanbieders met een opnamestop zijn er zelfs helemaal geen trajecten afgesloten. De beschikbaarheid van een vervolgplek bepaalt de mogelijkheid voor in- en uitstroom. Vaak kan pas weer instroom plaatsvinden als een jeugdige die nu van deze voorziening gebruikmaakt uitstroomt naar een vervolgplek. Dit lijkt in het gedrang te komen.

Tabel 7 Aantal trajecten daghulp op locatie aanbieder op 30 juni 2017 naar type aanbieder

gemeente	begeleiding jeugdigen met een beperking	jeugd- en opvoedhulp	Ita
hillegom	6	2	
katwijk	46	26	2
leiden	30	54	
leiderdorp	5	14	
lisse	10	5	
nieuwkoop	3	7	1
noordwijk	11	4	
noordwijkerhout	6	7	
oegstgeest	2	10	
teylingen	12	4	1
zoeterwoude	3	3	
holland rijnlant	134	136	4

5.4 Jeugdhulp met verblijf

Figuur 16 Zorg met verblijf in Holland Rijnland

Het aantal trajecten jeugdhulp met verblijf is stabiel. In de meeste gemeenten is een kleine daling te zien in het eerste kwartaal. Bij een paar gemeenten was sprake van een stijging. Het gaat echter om kleine aantallen, waardoor toeval een rol kan spelen.

In de figuren 16 en 17 is het effect van de nieuwe positie van Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem waarneembaar. Bewoog het aantal jeugdigen in zorg met verblijf in Holland Rijnland zich in 2015 en 2016 rond de 700, voor de elf gemeenten in Holland Rijnland ligt het aantal rond de 450. Bij deze cijfers moet worden opgemerkt dat Holland Rijnland tot de regio's behoort met de minste instroom in jeugdhulp met verblijf. Dit heeft enerzijds te maken met het feit dat al vóór 2015 is ingezet op omzetting naar ambulante hulp waar dat mogelijk is, een inzet die na 1 januari 2015 is voortgezet. De lichte stijging in het vierde kwartaal 2016 kan worden verklaard uit het feit dat met extra middelen in dat kwartaal veel

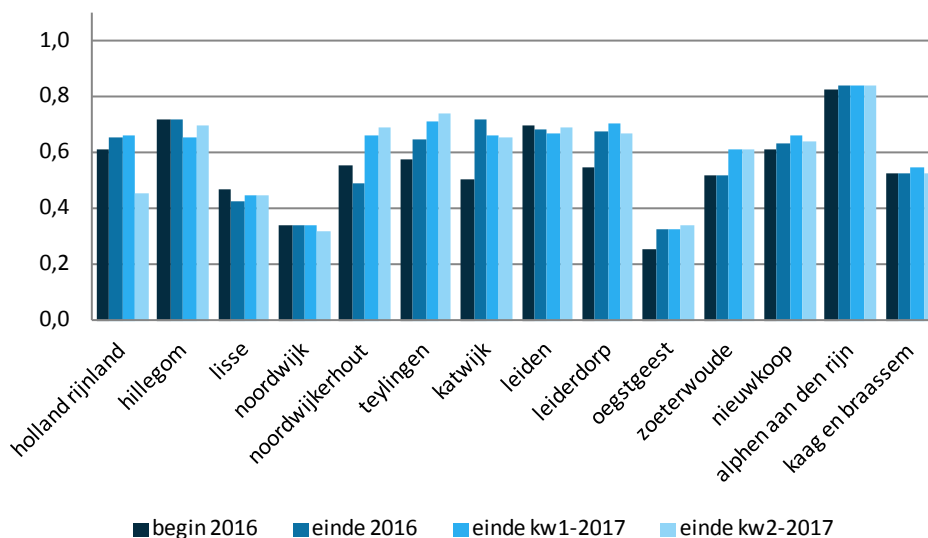
wachtenden alsnog in zorg zijn genomen. In het eerste kwartaal 2017 wordt dat dan weer gevolgd door een hogere uitstroom dan instroom.

Gezien het feit dat Holland Rijnland landelijk mede aan kop gaat met de laagste instroom in jeugdhulp met verblijf, moet omzichtig worden omgegaan met beleidsideeën om nog meer jeugdhulp met verblijf om te zetten. In figuur 17 wordt het aantal cliënten jeugdhulp met verblijf per 100 jeugdigen aangegeven. Er is verschil tussen de gemeenten: van 0,3 tot 0,8%, maar het gemiddelde van Holland Rijnland is fors lager dan het landelijke gemiddelde (1,1%).

Op dit moment stijgen de doorlooptijden in de gesloten jeugdhulp. Een verklaring hiervoor is dat opvolgende verblijfsvoorzieningen of andere hulpverlening soms moeilijk te arrangeren zijn. Afschaling van jeugdhulp met verblijf is daardoor minder gemakkelijk te realiseren. Wat ook speelt is dat soms de problematiek van de jeugdige vraagt om een langduriger plaatsing in jeugdhulp met verblijf. Bij gezingericht verblijf is de looptijd van een traject wat afgenomen tussen het eerste en tweede kwartaal van 2017.

Het gebruik van jeugdhulp met verblijf, dat relatief laag is in vergelijking met de rest van Nederland, is in de regio vrij constant. Er wordt gesproken met de aanbieders om na te gaan of met een goede ketenaanpak, de verblijfsduur is terug te dringen.

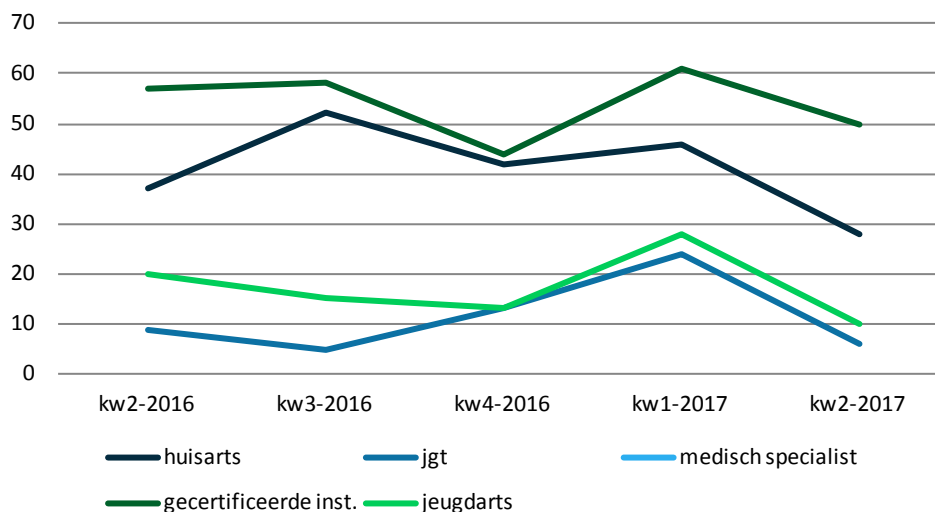
Figuur 17 Jeugdhulp met verblijf: aantal cliënten per 100 jeugdigen in traject op peildatum

Jeugdigen met voogdij zijn meegeteld in de gemeente waar de jeugdige op dat moment woonachtig is. Enkele gemeenten met een instelling waar jeugdigen met een voogdijmaatregel verblijven, tonen daarom een hoger gebruik. In Teylingen is het aantal jeugdigen in De Vaart wat afgenomen. Er is een stijging in andere vormen van verblijf.

Het aantal trajecten dat is verwezen door gecertificeerde instellingen is sterk gestegen. In het tweede kwartaal 2017 werd meer dan de helft van de alle trajecten verblijf verwezen door de GI. In het eerste kwartaal was de verklaring dat het aantal trajecten gesloten plaatsing (die bijna exclusief door GI's worden verwezen) en pleegzorg toenam. In het tweede kwartaal is het aandeel trajecten overig verblijf dat door de GI's wordt verwezen, toegenomen ten opzichte van het eerste kwartaal.

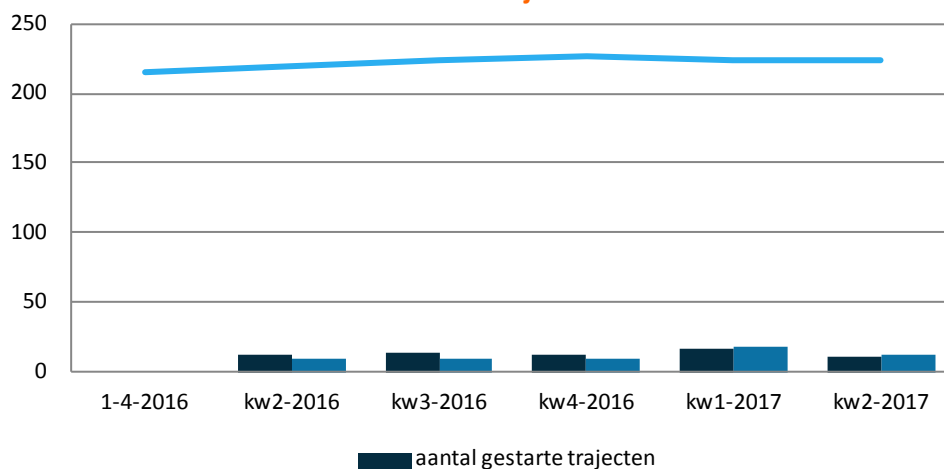
Figuur 18 Verwijzers van trajecten met verblijf¹

¹ Dit is inclusief Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem.

5.4.1 Pleegzorg

Figuur 19 Jeugdhulp met verblijf: pleegzorg in Holland Rijnland

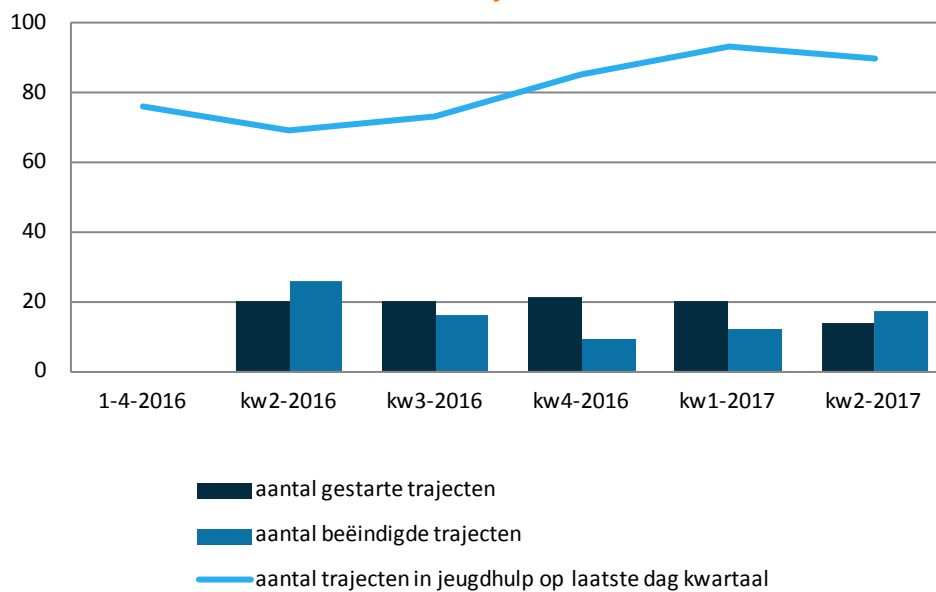
Het aantal trajecten pleegzorg is vrij stabiel. Ten opzichte van het eerste kwartaal is de instroom in het tweede kwartaal 2017 afgenomen. Het feit dat in het eerste kwartaal 2016 het aantal nieuwe pleegouders is afgenomen, is in deze regio nog niet zichtbaar. Wellicht vindt door deze ontwikkeling wel substitutie plaats van pleegzorg naar gezinsgericht verblijf. Dit is iets om de komende kwartalen te volgen, omdat met name de wachttijden voor gezinsgericht verblijf lang zijn.

Tabel 8 Aantal trajecten pleegzorg op 30 juni 2017 naar type aanbieder

gemeente	jeugd- en opvoedhulp
hillegom	18
katwijk	43
leiden	70
leiderdorp	25
lisse	7
nieuwkoop	20
noordwijk	6
noordwijkerhout	10
oegstgeest	5
teylingen	11
zoeterwoude	8
holland rijmland	223

5.4.2 Gezinsgericht verblijf

Figuur 20 Jeugdhulp met verblijf: gezinsgericht in Holland Rijnland

Het aantal trajecten gezinsgericht verblijf is afgenomen tussen het eerste kwartaal en het tweede kwartaal 2017. De instroom was in het tweede kwartaal 2017 het laagst van het afgelopen jaar.

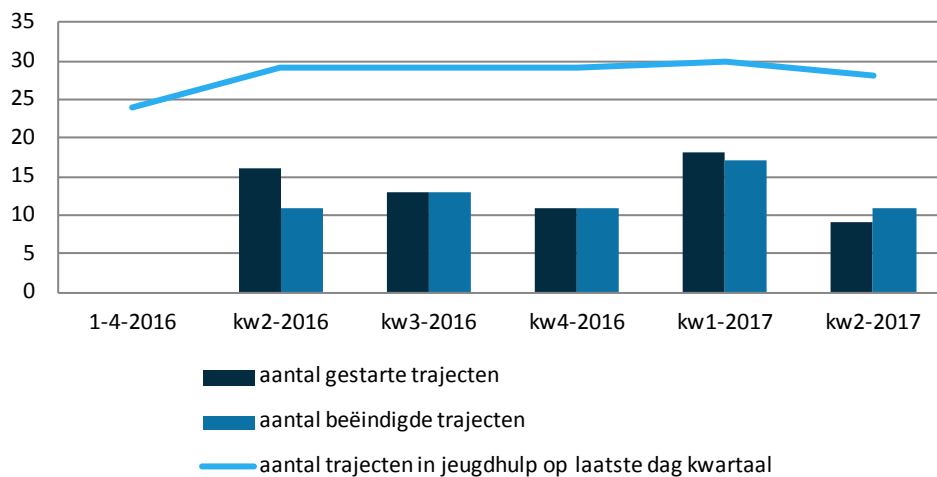
Tabel 9 Aantal trajecten gezinsgericht verblijf op 30 juni 2017 naar type aanbieder

gemeente	begeleiding jeugdigen met een beperking	ggz ¹	jeugd- en opvoedhulp
hillegom		3	2
katwijk	1	8	5
leiden	4	11	16
leiderdorp	1	1	5
lisse		1	1
nieuwkoop		2	2
noordwijk		2	1
noordwijkerhout		2	2
oegstgeest		2	
teylingen	1	6	10
zoeterwoude		1	
holland rijnlant	7	39	44

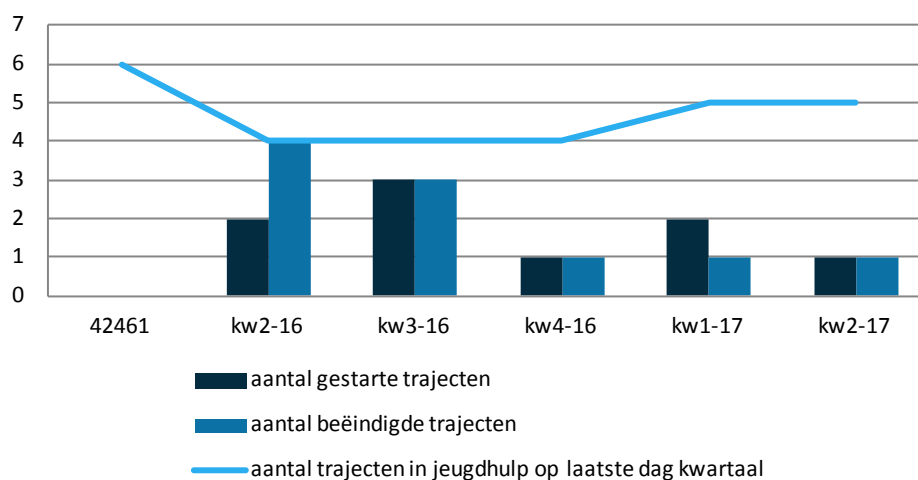
¹ Deze GGZ-aanbieder biedt gezinsgericht verblijf in de vorm van een opname van het hele gezin van een jeugdige. Andere aanbieders bieden een setting die de gezinsituatie nabootst, bijvoorbeeld een gezinshuis of zorgboerderij.

5.4.3 Gesloten plaatsing

Figuur 21 Zorg met verblijf: gesloten plaatsing in Holland Rijnland

Figuur 22 Jeugdhulp met verblijf: gesloten plaatsing in Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem

Het aantal trajecten gesloten plaatsing dat is gestart in het eerste kwartaal 2017 is hoger dan in de kwartalen van 2016. In het tweede kwartaal 2017 zijn minder trajecten gestart dan in het afgelopen jaar en ligt het aantal afgesloten trajecten hoger, waardoor het totale aantal jeugdigen in zorg ook is gedaald. Ook in Alphen a/d Rijn en Kaag en Braassem lag de instroom in het tweede kwartaal lager. Het gaat echter om kleine aantallen die gevoelig zijn voor toeval.

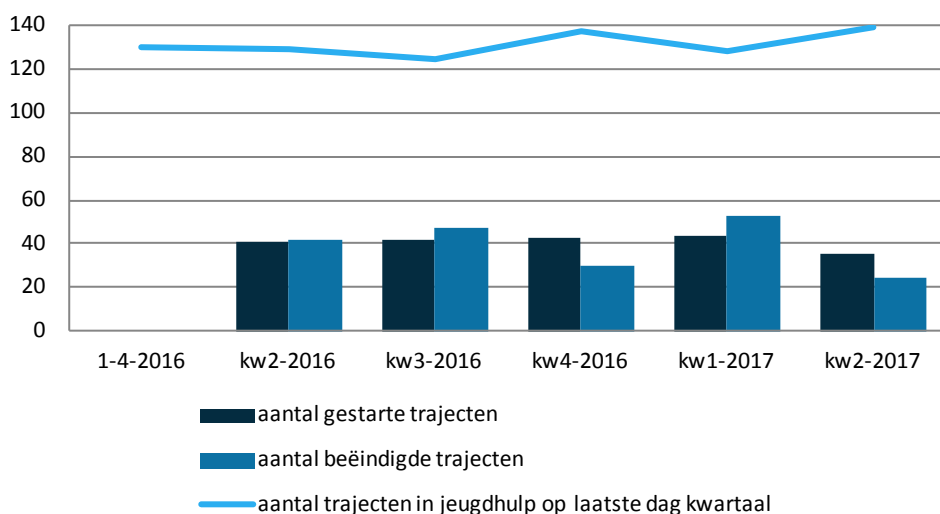
Het hoge aantal in Teylingen wordt veroorzaakt doordat er een instelling (De Vaart) binnen de gemeente staat. De Vaart is voornemens te sluiten aan het eind van het jaar. Er is al een kleine daling zichtbaar.

Tabel 10 Aantal trajecten gesloten plaatsing op 30 juni 2017 naar type aanbieder

gemeente	jeugd- en opvoedhulp
hillegom	3
katwijk	4
leiden	4
leiderdorp	
lisse	
nieuwkoop	3
noordwijk	
noordwijkerhout	2
oegstgeest	2
teylingen	9
zoeterwoude	1
holland rijmland	28
alphen aan den rijjn	3
kaag en braassem	2

5.4.4 Overig verblijf

Figuur 23 Jeugdhulp met verblijf: overig in Holland Rijnland

Het aantal trajecten overig verblijf is gedaald in het eerste kwartaal 2017. Dit komt vooral doordat er in die periode relatief veel trajecten zijn afgesloten. In het tweede kwartaal is het aantal lopende trajecten toegenomen omdat er weinig trajecten zijn afgesloten. Het aantal trajecten is gelijkelijk verdeeld over GGZ-aanbieders, aanbieders jeugd- en opvoedhulp en LVB-aanbieders. Er is bij de LVB-aanbieders in het tweede kwartaal maar één traject afgesloten. Doorstroming in deze sector lijkt op dit moment beperkt, zeker omdat deze aanbieders allemaal een opnamestop hebben voor deze vorm van hulp.

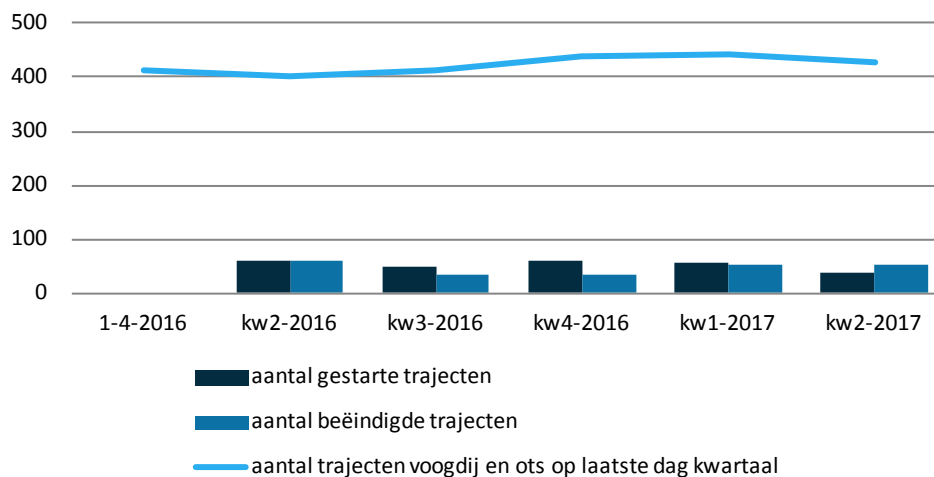
Tabel 11 Aantal trajecten (overig) verblijf op 30 juni 2017 naar type aanbieder

gemeente	begeleiding jeugdigen met een beperking	ggz	jeugd- en opvoedhulp	lta
hillegom		1		
katwijk	6	17	5	
leiden	18	12	10	
leiderdorp	4	1	3	2
lisse	1		6	
nieuwkoop	2	1	2	1
noordwijk	1	1	3	
noordwijkerhout	1	1	2	2
oegstgeest	4	1	1	
teylingen	1	4	7	
zoeterwoude	1			
holland rijerland	39	39	39	5

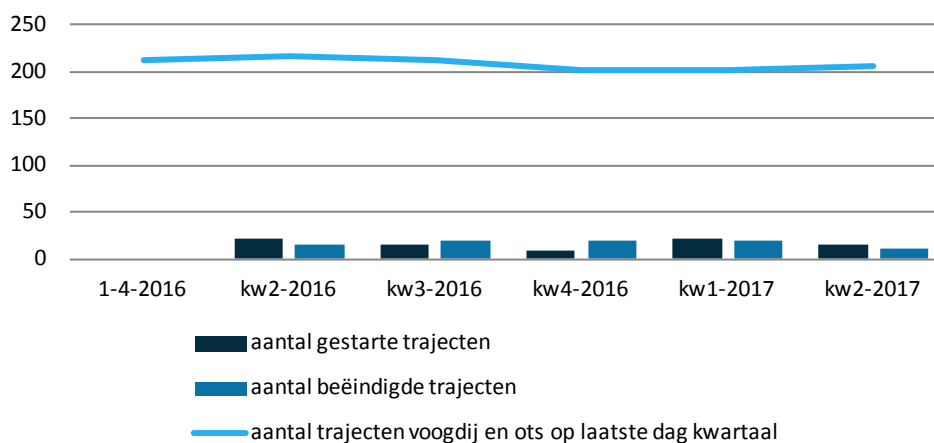
5.5 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

Figuur 24 Aantal trajecten voogdij en OTS in Holland Rijnland¹

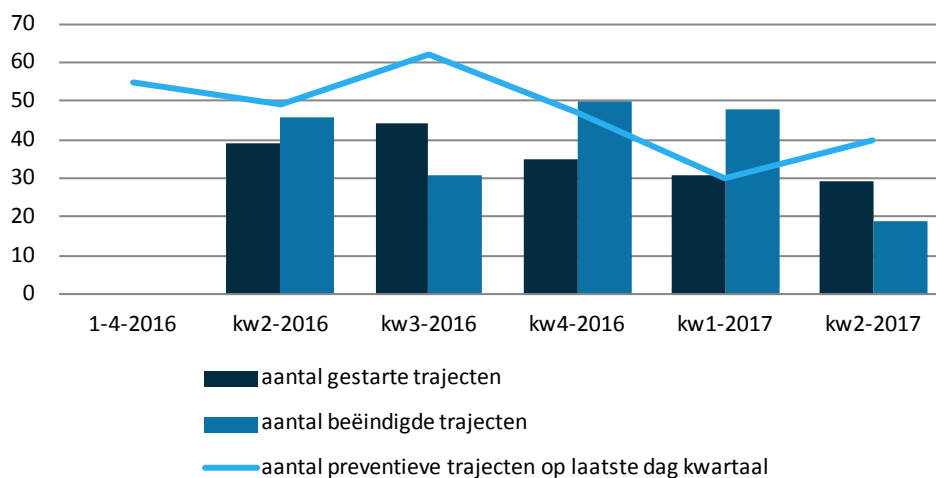
¹ Dit is exclusief nieuwe en afgesloten trajecten van het Leger des Heils en Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Rotterdam-Rijnmond.

Figuur 25 Aantal trajecten voogdij en OTS in Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem¹

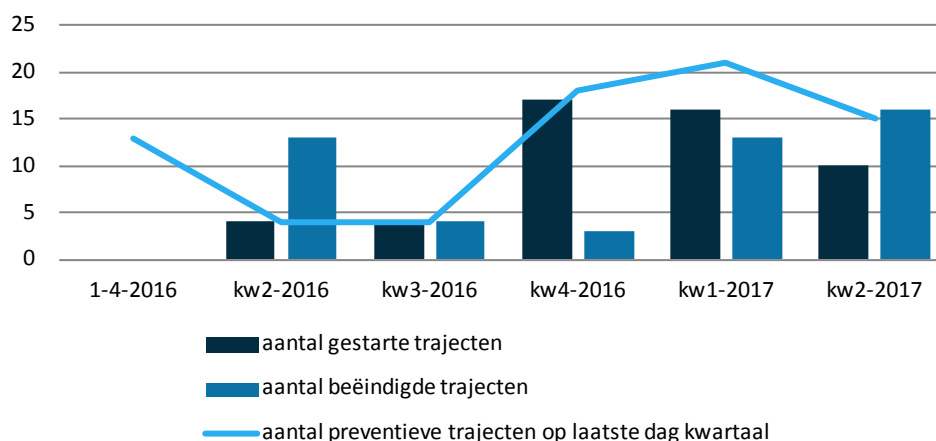

¹ Dit is exclusief nieuwe en afgesloten trajecten van het Leger des Heils en Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Rotterdam-Rijnmond

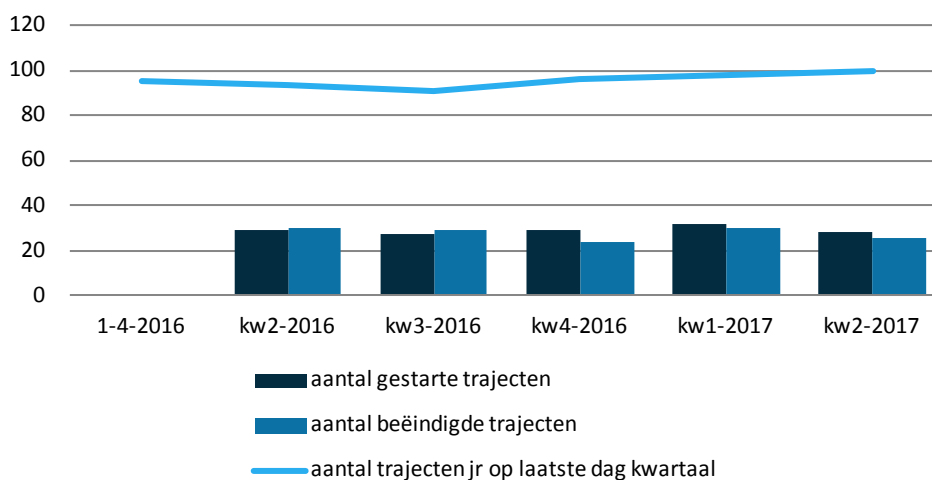
Figuur 26 Aantal preventieve trajecten tijdens een (uitgesteld) raadsonderzoek in Holland Rijnland

Figuur 27 Aantal preventieve trajecten tijdens een (uitgesteld) raadsonderzoek in Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem

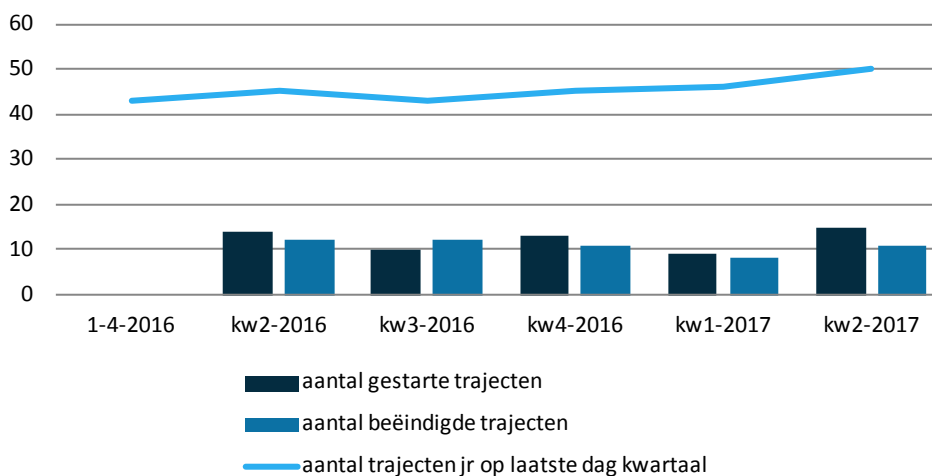

Figuur 28 Aantal trajecten Jeugdreclassering in Holland Rijnland¹

¹ Dit is exclusief nieuwe en afgesloten trajecten van het Leger des Heils en Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Rotterdam-Rijnmond.

Figuur 29 Aantal trajecten Jeugdreclassering in Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem¹

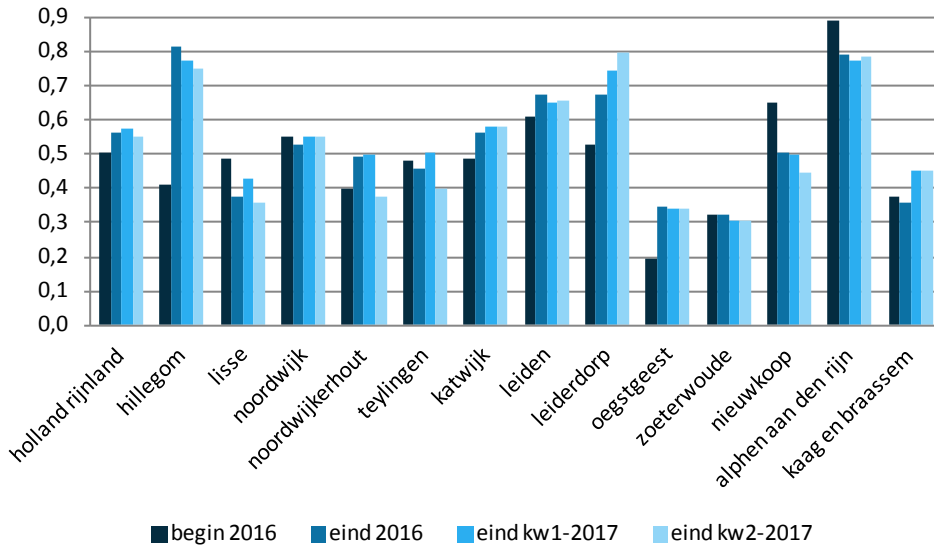
¹ Dit is exclusief nieuwe en afgesloten trajecten van het Leger des Heils en Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Rotterdam-Rijnmond.

Het aantal trajecten Jeugdbescherming steeg in de tweede helft van 2016, maar is in de eerste helft van 2017 niet verder toegenomen. Ook het aantal trajecten Jeugdreclassering is stabiel in Holland Rijnland. In Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem is een stijging te zien van het aantal trajecten Jeugdreclassering door de hoge instroom in het tweede kwartaal 2017.

Het aantal trajecten ingezet tijdens een raadsonderzoek is gedaald. Er was sprake van een wachtlijst bij de Raad van de Kinderbescherming, waardoor trajecten langer liepen in het vierde kwartaal 2016. Deze trajecten lijken in het eerste kwartaal 2017 te zijn afgesloten. In het tweede kwartaal 2017 is zowel de instroom als de uitstroom lager dan in het afgelopen

jaar. Een preventief traject tijdens een raadsonderzoek (inzet van een GI) duurt meestal de periode van het raadsonderzoek. Dit is drie maanden.

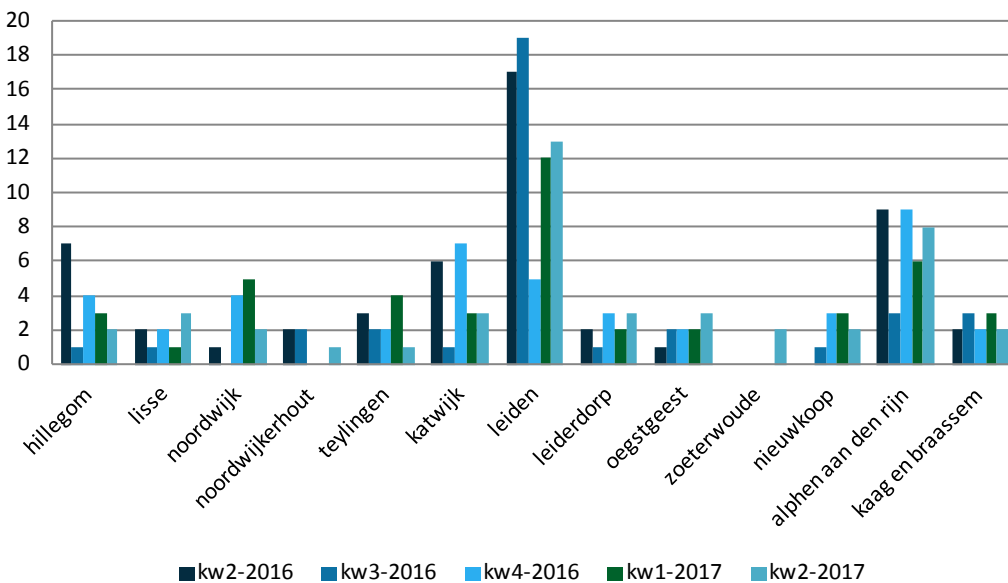
Figuur 30 Aantal jeugdigen per 100 0-17-jarigen met een OTS of voogdijmaatregel

5.6 Jeugdbeschermingstafel

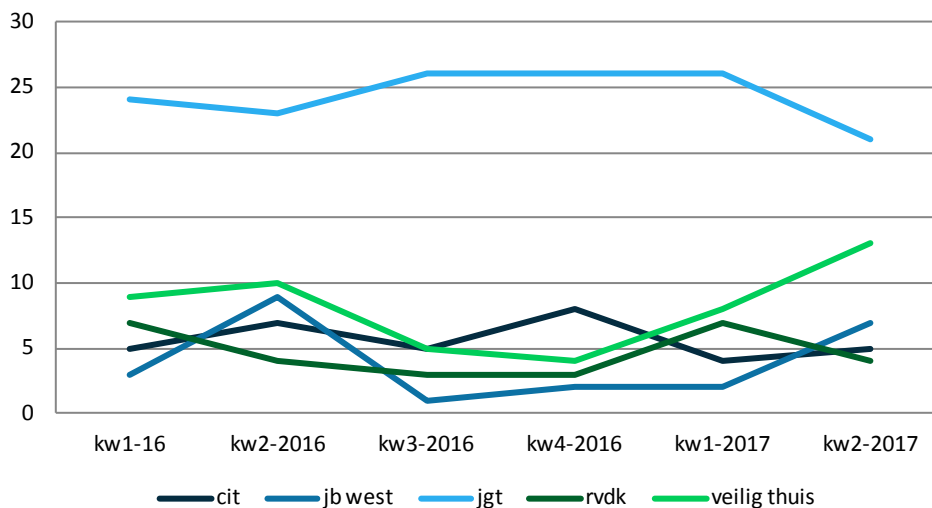
In het tweede kwartaal 2017 zijn er 52 meldingen gedaan bij de jeugdbeschermingstafel (JBT). Dit zijn er vijf meer dan in het eerste kwartaal. Het gaat over kleine aantallen per gemeente, in Alphen aan den Rijn en Leiden is het aantal meldingen in het tweede kwartaal van 2017 lager dan in het tweede kwartaal van 2016.

Figuur 31 Aantal meldingen bij JBT

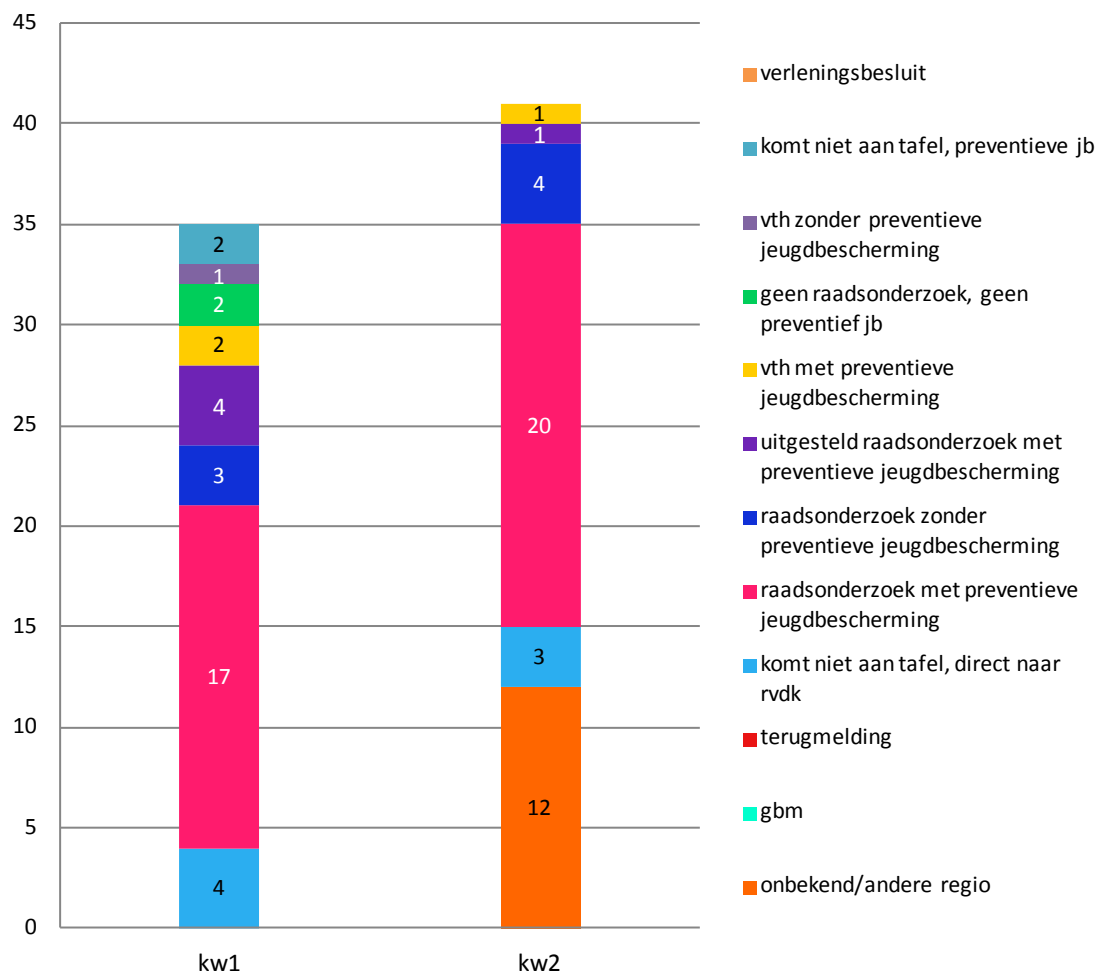
In het tweede kwartaal 2017 nam het aantal meldingen van Veilig Thuis en Jeugdbescherming West toe, terwijl het aantal meldingen door de JGT's wat is afgenomen. Ongeveer in de helft van de zaken besluit de tafel tot een raadsonderzoek met preventieve jeugdbescherming. In het tweede kwartaal is van een groter aandeel zaken dan voorheen onbekend wat de uitkomst van de tafel is.

Figuur 32 Meldingen JBT, uitgesplitst naar type melder¹

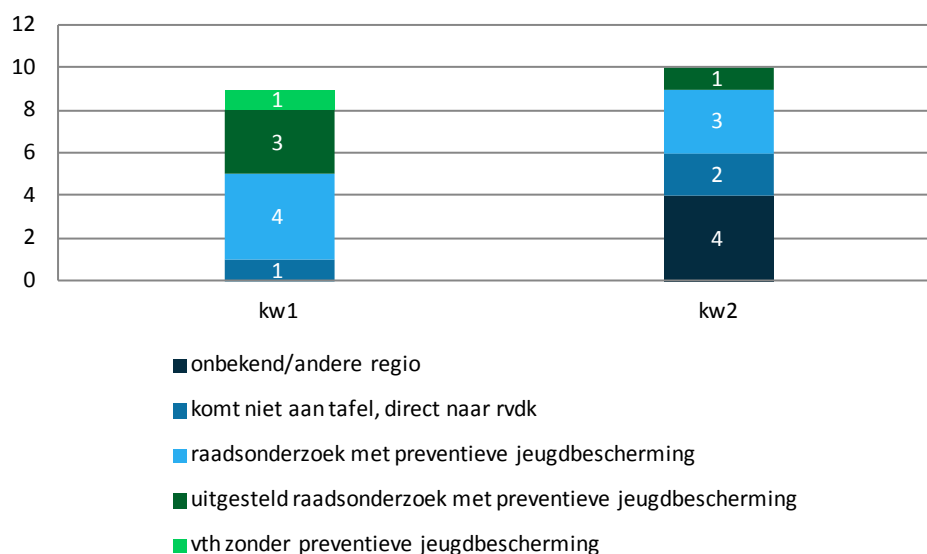

¹ Dit is inclusief Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem.

Figuur 33 Uitkomst JBT in Holland Rijnland in 2017

Figuur 34 Uitkomst JBT in Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem in 2017

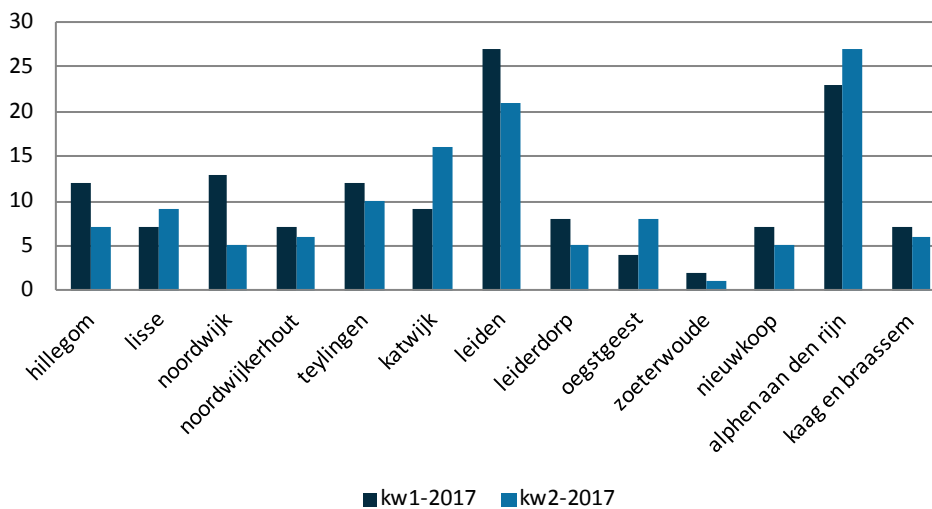

5.7 Jeugd Preventie Team

De RDOG HM is overgegaan op een nieuwe registratiesysteem. Omdat hierdoor de gegevens niet vergelijkbaar zijn met eerdere jaren, presenteren we hier alleen de cijfers van 2017. Waar voorheen per kind een registratie werd bijgehouden, is dat nu per casus. Primair wordt de aangemelde minderjarige als cliënt gezien. Broertjes en zusjes worden wel in het systeem gezet. In totaal zijn er in de elf gemeenten van Holland Rijnland 195 zaken behandeld in de eerste helft van 2017 uit en 69 in Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem.

Bijna alle zaken (98%) worden door de politie aangemeld. 75% van de casussen is in de eerste helft van 2017 binnen drie maanden afgerond. 78% van de jeugdigen wordt niet na afloop doorwezen naar een vorm van hulp of dwang. Als er wel wordt doorwezen is dit relatief vaak naar de GGZ of de sociale teams.

Figuur 35 Aantal meldingen JPT

toekomst met de jeugd

bezoekadres

Anna van Saksenlaan 51
2593 HW Den Haag

postadres

Postbus 93010
2509 AA Den Haag

contact

www.tympaan.nl
info@tympaan.nl
[@tympaan_inst](https://www.instagram.com/tympaan_inst)
070 3371000

toekomst met de jeugd

kwartaalrapportage jeugdhulp holland rijnlанд
2017, kwartaal 2

nummer: 803

